

Quant de malbaratament de recursos hi ha per a les armes, recursos que es podrien utilitzar per a prioritats més importants per tal de garantir la seguretat de les persones, com la promoció de la pau i del desenvolupament humà integral, la lluita contra la pobresa i les necessitats sanitàries.

(Papa Francesc, missatge 54a jornada mundial de la pau 2020)

paraules del bisbe

ANIMAR LA SOLIDARITAT

† Francesc, bisbe de Menorca

Benvolguts diocesans:

Algunes paraules són tan grapejades que acaben perdent el seu significat. Això pot succeir amb la paraula **“solidaritat”**, que tothom pronuncia, encara que a vegades sona com una cosa buida de contingut. Així ho adverteix el Papa Francesc en la seva Encíclica “Fratelli tutti” (cf. n. 14, 116), en la qual presenta la solidaritat com una virtut necessària per a vèncer l’egoisme i créixer en la fraternitat. Us comento algunes idees que el Papa exposa.

La primera cosa és que es tracta d’una virtut social. Amb això es vol subratllar que no es tracta d’un sentiment superficial ni d’una cosa passatgera. Ja el Papa Sant Joan Pau II va definir la solidaritat com “la determinació ferma i perseverant d’obstinar-se pel bé comú; és a dir, pel bé de tots i cadascun, perquè tots siguem veritablement responsables de tots” (Sollicitudo rei socialis, 38). És una virtut que neix –diu Francesc– de “saber-nos responsables de la fragilitat dels altres buscant una destinació comuna” (n. 115).

Per això, la solidaritat no consisteix a realitzar alguns actes generosos esporàdics, sinó a actuar units com a comunitat. El terme “solidaritat” procedeix del llatí “solidus”, que significa sòlid, massís, consistent, complet, sencer. Ser solidari és sentir-se unit formant una sola cosa amb els altres, de manera que pensem i actuem en termes de comunitat, donant prioritat al bé de tots per sobre dels interessos particulars.

La virtut de la solidaritat genera unes actituds, que són fruit de la conversió personal. L’expressió més concreta de la solidaritat és el servei, és a dir, el “fer-se càrrec dels altres”. Servir –adverteix el Papa– és deixar de costat els nostres afanys i desitjos per a posar-nos a cuidar dels més fràgils. Una altra expressió de la solidaritat és l’actitud d’atenció i cura tant de les persones com de la casa comuna, que és el nostre planeta.

Però la solidaritat va més enllà de tenir gestos d’ajuda puntual als altres. Ser solidaris –sentir-se unit als altres éssers humans– exigeix també “lluitar contra les causes

estructurals de la pobresa, la desigualtat, la falta de treball, de terra i d’habitatge, la negació dels drets socials i laborals” (n. 116). Això implica desenvolupar polítiques solidàries i també treballar per una economia solidària, que no deixi persones a la vora del camí.

Si volem un món més solidari, serà necessari finalment educar en la solidaritat, la qual cosa requereix el compromís de tots. Les famílies són les primeres responsables d’educar en els valors de l’amor i la fraternitat, de l’atenció i de la cura de l’altre. També les escoles i les associacions juvenils contribueixen a educar en la llibertat i el respecte recíproc. Finalment, els que es dediquen a la cultura i als mitjans de comunicació tenen una gran responsabilitat en aquesta educació (cf. n. 114).

La solidaritat és un valor que cada dia cal conquistar, en el qual hem de créixer contínuament. No ens podem conformar amb les situacions d’injustícia, sinó que hem de créixer en solidaritat, vivint l’actitud de proximitat que va tenir el bon samarità.

la notícia

Setmana de Pregària per la Unitat dels Cristians

Aquest any ha estat preparada per la comunitat monàstica de Grandchamp (Suïssa). El tema escollit “Manteniu-vos en el meu amor i donareu fruit en abundància”, que té el seu fonament en Jn 15, 1-17, expressa la vocació de la comunitat per a la pregària, la reconciliació i la unitat en l’Església i en tota la família humana. Ja fa anys que el moviment ecumènic està en marxa amb el desig de la unitat. L’Esperit Sant està al capdavant d’aquest vaixell. Sí, rallam quasi bé sempre de l’Ecumenisme com un moviment que es va gestar a partir de les ferides històriques, de les divisions d’Orient i Occident. Això és veritat, però possiblement caldria anar a un nivell més avançat, és a dir, centrar el diàleg ecumènic fruit d’un compromís inherent de tot cristià.

Les comunitats cristianes (evangèliques, ortodoxes, anglicanes i catòliques) és fonamental que ho tinguessin present i que, a la vegada, s’introdueixi dins la dinàmica comunitària i personal del cristià un

compromís ineludible amb una mirada evangèlica oberta, deixant enrere els conflictes històrics. No podem viure en el Senyor dividits, hem d’introduir un missatge joiós d’esperança que abraça el diàleg ecumènic en les predicacions i la catequesi, fomentant també espais de trobada interconfessional al llarg de tot l’any. Ja fa temps que estem sofrint els efectes d’aquesta pandèmia, que està generant molt de sofriment. Sigui de la manera que sigui és necessari pregar tots junts, perquè l’esperança de la comunió es perfilii com un fet tangible.

18-25 de gener de 2021

18-25 de enero de 2021

SETMANA DE PREGÀRIA PER LA UNITAT DELS CRISTIANS

Semana de oración por la unidad de los cristianos

CONFERENCIA EPISCOPAL ESPAÑOLA

Manteniu-vos en el meu amor i donareu fruit en abundància (cf. Jn 15,5-9)

Permaneced en mi amor y daréis fruto en abundancia (cf. Juan 15, 5-9)

Solemnitat de Sant Antoni Abat

Seguir Jesús

Lectura del llibre de Jesús,
fill de Sira

2, 1-5

Fill meu, si has decidit ésser un fill de Déu, t'has posat en mans de tota casta de proves. Mantén-te en el teu propòsit, no l'abandonis, i aprendràs la saviesa en els camins de la vida. Accepta tot allò que et vindrà, sigues pacient en la malaltia i en la pobresa, que l'or, el proven al foc, però Déu prova els seus homes en la fornada de la pobresa.

Salm responsorial III

R: **Feliç l'home que venera el Senyor.**

Lectura de la carta de sant Pau
als cristians de Roma

8, 31b-32.35.37-39

Germans, si tenim Déu a favor nostre, qui tindrem en contra? Ell que va entregar el seu propi Fill per nosaltres i no el va plànyer, com no estarà disposat a donar-nos-ho tot, juntament amb el seu Fill? Qui serà capaç d'allunyar-nos de Crist, que tant ens estima? El contratemps, la por, les persecucions, la fam o la nuesa, els perills, la mort cruenta? Però de tot això en sortim fàcilment vencedors amb l'ajuda d'aquell que ens estima. Estic ben segur que ni la mort ni la vida, ni els àngels o altres poders, ni res del món present o del futur, ni els exèrcits del cel o de les profunditats, ni res de l'univers creat no serà capaç d'allunyar-nos de Déu que, en Jesucrist, el nostre Senyor, ha demostrat com ens estima.

Lectura de l'evangeli segons
sant Mateu

19,21.27-29

En aquell temps, Jesús va dir a un jove: "Si vols ser perfecte, vé a vendre tot el que tens i dona-ho als pobres, i tindràs un tresor guardat en el cel. Després torna i vine amb mi." Llavors Pere li va dir: "Mirau, nosaltres ho hem deixat tot per venir amb vos. Què ens tocarà?" Jesús li va respondre: "Vos ho dic amb tota veritat: vosaltres, els qui heu vingut amb mi, quan el món renaixerà i el Fill de l'home s'asseurà gloriós en el seu tron, també vosaltres vos asseureu en dotze trons per governar les dotze tribus d'Israel. I tothom qui pel meu nom ha deixat cases, germans i germanes, pare i mare, fills o camps, en rebrà molt més i posseirà la vida eterna".

Lectura del libro del Eclesiástico

2, 1-5

Hijo mío, cuando te acerques al temor de Dios, prepárate para las pruebas; mantén el corazón firme, sé valiente, no te asustes en el momento de la prueba; pégate a él, no lo abandones, y al final serás enaltecido. Acepta cuanto te suceda, aguanta enfermedad y pobreza; porque el oro se acrisola en el fuego y el hombre que Dios ama, en el horno de la pobreza.

Salmo responsorial III

R: **Dichoso quien teme al Señor.**

Lectura de la carta de san Pablo
a los Romanos

8, 31b-32. 35. 37-39

Hermanos, si Dios está con nosotros ¿quién estará contra nosotros? Él que no perdonó a su propio Hijo, sino que lo entregó a la muerte por nosotros, ¿cómo no nos dará todo con él? ¿Quién podrá apartarnos del amor de Cristo?: ¿la aflicción?, ¿la angustia?, ¿la persecución?, ¿el hambre?, ¿la desnudez?, ¿el peligro?, ¿la espada? Pero en todo esto vencemos fácilmente por Aquel que nos ha amado. Pues estoy convencido de que ni muerte, ni vida, ni ángeles, ni principados, ni presente, ni futuro, ni potencias, ni altura, ni profundidad, ni criatura alguna podrá apartarnos del amor de Dios manifestado en Cristo Jesús, Señor nuestro.

Lectura del evangelio según
san Mateo

19, 21. 27-29

En aquel tiempo, Jesús dijo a un joven: "Si quieres llegar hasta el final, vende lo que tienes, da el dinero a los pobres -así tendrás un tesoro en el cielo- y luego vente conmigo." Entonces le dijo Pedro: "Pues nosotros lo hemos dejado todo y te hemos seguido. ¿Qué nos va a tocar?" Jesús le dijo: "Creedme, cuando llegue la renovación, y el Hijo del Hombre se siente en el trono de su gloria, también vosotros, los que me habéis seguido os sentaréis en doce tronos para regir a las doce tribus de Israel. El que por mí deja casa, hermanos o hermanas, padre o madre, mujer, hijos o tierras, recibirá cien veces más y heredará la vida eterna."

En la festividad de sant Antoni Abat, patró de Menorca, la lectura que ens proposa la litúrgia és de l'evangeli de sant Mateu i correspon al fragment que coneixem com "El jove ric".

El jove que s'acosta a Jesús busca normes de comportament, i li diu: "què he de fer" per així "posseir la vida eterna". *Vol ser amo* de la vida eterna com ho és de "molts béns, aquí a la terra".

Possiblement, els béns que aquell jove té són fruit del seu esforç. Mateu el presenta com algú amb ganes de ser fidel a la voluntat de Déu ("tot açò ho he complert", li contesta a Jesús). I Jesús li fa veure que fora de Déu ningú no és bo per més que sigui "complidor". "Els manaments" que aquest jove "compleix" són pistes que condueixen a la vida eterna, però complir-los no dona "punts per a posseir-la".

Jesús li fa el regal més gran que li pugui fer: el convida a "seguir-lo", a *anar amb Ell, a deixar-ho tot*. Si els manaments no porten a seguir a Jesús, queden en no-res, ens porten al legalisme. Seguir Jesús ens fa anar més enllà, a la relació personal amb Déu i amb les altres persones. Una relació que és gratuïta i confiada.

El seguiment de Jesús no és un manament més que s'afegeix als altres. Jesús ens convida a passar de la Llei a l'Amor; a passar del "fer" per "posseir", al "ser" –"deixar-ho tot i seguir-lo"–.

Sant Antoni Abat, va encarnar aquest evangeli, a l'edat de 19 anys va repartir els seus béns (pertanyia a una família acomodada) i va anar a viure sol a la rogalia del seu lloc de naixement. Que com el nostre sant patró, també noltros, comprem que el regne de Déu és el *regal* (no el premi) que Déu vol fer a aquells que opten seguir amb autenticitat a Jesús.

Vicent Llabrés

LECTURES DE LA
MISSA DIÀRIA
Salm de la
2a Setmana

Dg.17, Sant Antoni Abat (S): Sir 2, 1-5 / Sal 111 / Rm 8, 31b-32.35.37-39. / Mt 19,21.27-29.

DI. 18, Fèria: He 5, 1-10 / Sal 109 / Mc 2, 18-22.

Dt. 19, Santa Agnès, verge i màrtir (MO): He 6, 10-20 / Sal 110 / Mc 2, 23-28.

Dc. 20, Sant Sebastià, màrtir (MLL): He 7, 1-3. 15-17 / Sal 109 / Mc 3, 1-6.

Dj. 21, Sant Fructuós, bisbe i Auguri i Eulogi, diaques, màrtirs (F): He 10, 32-36 / Sal33 / Jo 17, 11b-19.

Dv.22, Sant Vicenç, diaca i màrtir (MO): He

8, 6-13 / Sal 84 / Mc 3, 13-19.

Ds.23, Sant Ildefons, bisbe (MO): He 9, 2-3. 11-14 / Sal 46 / Mc 3, 20-21.

Dg. 24, III de Durant l'Any: Jn 3, 1-5. 10 / Sal 24 / IC 7, 29-31 / Mc 1, 14-21.

pregar amb els salms

Amor sempre nou sal 118 (117)

La festa que més m'agrada és la de Pasqua, la que encaixa més a fons amb el misteri de la persona, sempre en procés, sempre en evolució. El salm 118 és una litúrgia d'acció de gràcies per l'amor fidel del Senyor que s'ha manifestat en l'alliberament de la mort. Es presenta com un diàleg entre el solista i el cor de la comunitat que respon.

Enaltiu el Senyor: que n'és, de bo!

Perdura eternament el seu amor.

Que respongui la casa d'Israel:

Perdura eternament el seu amor (v. 1-2)

Com ens meravellem de contemplar la natura radiant de flors, el dia amb més llum de sol, les nits més clares, els ocells que fan niu, les gavines que senyoregen el cel blau... per tot s'ensu-

ma la flaire fresca de la vida que es renova a cada instant.

*És el Senyor qui ho ha fet,
i els nostres ulls se'n meravellen (v. 23)*

Les persones són el regal més gran que Déu ens ha fet, ja que són els canals transmissors dels seus millors dons. També ho són les pròpies qualitats. Déu se'n serveix —especialment de la nostra capacitat d'estimar— per obrar «meravelles», per deixar empremtes de la seva bondat per allà on anem vivint. Ens n'hem alegrar.

*No moriré, viuré encara,
per contar les proeses del Senyor (v. 17)*

La fe, la pregària, l'eucaristia, és un gran regal que Déu ens fa gratuïtament. L'hi agraïm?

Gadi Bosch osc

"Querida Amazonia"

Cultures amenaçades,
pobles en risc

L'economia globalitzadora fa sense cap tipus de mirament la riquesa humana, social i cultural. Les famílies desfetes a causa de les migracions forçades afecten directament a la transmissió dels valors. La família ha estat sempre la institució que ha vetllat més per mantenir vives les nostres cultures. Enfront d'uns mitjans de comunicació massius hem de promoure que siguin els pobles originaris que, amb la seva llengua i cultura, es facin presents als mitjans de comunicació existents.

Qualsevol projecte per l'Amazònia ha de tenir en compte els seus pobles i cultures, i ha de donar protagonisme a la seva manera de ser i fer en contacte amb l'entorn natural, ja que si aquest es malmet la relació és danyada. A més de l'ecologia de la natura, també hi ha una ecologia "humana" que a la vegada necessita d'una ecologia social. Amb això volem

fer entendre que l'home no pot deixar de tenir respecte per la natura i l'home, tot ha d'estar connectat. Cuidar de les persones és tan important com fer-ho de la natura. Els pobles originaris entenen la selva com un ésser natural amb el qual es relacionen, no com un recurs per explotar. Això els inspira el respecte per la Creació, abusar-ne és hipotecar el futur dels nostres fills.

Els indígenes són els millors cuidadors del seu territori, sempre que no es deixen influenciar per les ofertes interessades dels grups de poder. Ells diuen: **"Somos agua, aire, tierra y vida del medio ambiente creado por Dios. Por tanto, pedimos que cesen los malos tratos y el exterminio de la Madre Tierra. La tierra tiene sangre y se está desangrando, las multinacionales le han cortado las venas a nuestra Madre Tierra."**

Secretariat Diocesà de Missions

A la foto el missioner menorquí Óscar González amb altres integrants de l'Equip Itinerant Missioner i residents de l'Amazònia

l'entrevista a:

MIQUEL ÀNGEL CASASNOVAS

Miquel Àngel Casasnovas. Doctor en Història, professor i director de l'IES Josep Maria Quadrado de Ciutadella. Amb motiu de la festa de Sant Antoni li adreçem unes preguntes...

Quin és l'origen de la festa de Sant Antoni?

-És la conquesta de Menorca per Alfons III d'Aragó, dit també el Liberal, el gener de 1287. Segons la tradició medieval que es va conservar a Menorca, el 17 de gener, festivitat de sant Antoni abat, tingué lloc, als voltants del port de Maó, la batalla entre l'exèrcit cristià i els musulmans menorquins. L'ajut diví, amb la intervenció directa de sant Antoni, hauria estat decisiu en la conquesta. Per aquest motiu cada any, ja des de l'edat mitjana, es commemora la conquesta de Menorca el 17 de gener i no la capitulació del rai musulmà al castell de Sent Agaiz, que es va produir una mica més tard, dia 21, o l'entrada del rei Alfons a Ciutadella, el 22 de gener. I per això Sant Antoni és el patró de Menorca.

Què celebrem i com ho celebrem?

-Celebrem el naixement de l'actual poble de Menorca, que té el seu origen aquell gener de 1287 amb la conquesta i posterior colonització. És la incorporació de Menorca a la civilització cristiana europea, que amb una llarga evolució de més de set segles ha arribat fins als nostres dies. Nosaltres som hereus directes d'aquell llunyà fet històric. A Ciutadella s'ha celebrat sempre amb la missa a la Catedral i la processó dels "Tres Tocs", juntament amb el mercat de Sant Antoni, a l'Hospital Municipal. L'any 1981 el Consell Insular de Menorca, constituït dos anys abans, va declarar el 17 de gener Diada del poble de Menorca. Des d'aleshores se celebra amb multitud d'actes a tots els pobles de l'illa.

Quina importància té la festa per a les noves generacions?

-No només per a les noves generacions, sinó per a tots els menorquins, Sant Antoni ha de ser un símbol d'unió com a poble tot recordant d'on venim i qui som, així com tot el que ens uneix. Des d'aquest aspecte, idè, ha de ser una diada el més transversal possible. Però per als cristians té una significació especial perquè suposa la reimplantació del cristianisme a la nostra illa després d'un parèntesi de quatre segles, durant l'etapa andalusina.

Com es transmet o l'hem de transmetre als joves?

-Preservant la tradició que hem heretat i transmetent-la a les noves generacions, que són les que l'han de continuar. Així mateix, convé explicar bé el fet històric en el context que es va produir, és clar, però també transmetre que la festa de Sant Antoni és afirmar el que som, d'on venim i què volem ser com a poble, sense oblidar el repte que tenim d'integrar tots els nous menorquins de múltiples orígens i cultures que ara conviuen amb nosaltres.

Toni Olives

Agenda

Festa Sant Antoni 2021

A Ciutadella: Avui diumenge 17 de gener celebren la festa de Sant Antoni, patró de Menorca, amb una Eucaristia presidida pel bisbe Francesc, a les 11h, a la Catedral. En acabar la celebració, es cantarà el *Te Deum* d'acció de gràcies per l'aniversari de la restauració del cristianisme a Menorca.

La celebració també es podrà seguir en directe, des de casa, en obert per IB3 TV.

A Maó: Celebracions a la parròquia de Sant Antoni Abat:

-Dissabte dia 16, a les 19.30 h, solemne rès de les primeres Vespres de Sant Antoni, implorant la seva protecció i el final de la pandèmia.

-Diumenge 17, Solemnitat de Sant Antoni, Missa a les 10.30 h (català) i a les 19 h (castellà).

Jornada Infància Missionera 2021

Diumenge 17 de gener Jornada d'Infància Missionera, sota el lema "Amb Jesús de Natzaret. Som Família". La jornada es celebrarà a les parròquies amb diferents materials audiovisuals que ha preparat el Secretariat Diocesà de Missions.

Recés dels preveres

Dimecres 20 de gener recés dels preveres a partir de les 10.30 h al Santuari de la Mare de Déu del Toro. Predicació de Mn. Cristòfol Vidal i, tot seguit, xerrada a càrrec de Mn. Guillermo Pons sobre l'any dedicat a sant Josep.

Setmana Pregària Unitat Cristians

Dissabte 23 de gener pregària ecumènica a les 17.30 h a la parròquia de la Mare de Déu del Roser d'Es Castell. Celebració sota el lema "Manteniu-vos en el meu amor i donareu fruit en abundància" (cf. Jn 15, 5-9)".

Notícies nostres

El grup de joves universitaris reflexiona sobre els drets dels infants

El grup, coordinat per Maria Dolores Amat, continua reunint-se de forma virtual per a compartir moments de reflexió i pregària col·lectiva. En el context de les festes de Nadal van expressar la seva preocupació per les mancances que sofreixen nombrosos infants "ancorats en els últims esglaons de la societat, a causa de la pobresa, la immigració i les injustícies". Malauradament són molts els perills que afecten als fillets: tràfic i prostitució de menors, l'assetjament i l'explotació sexual, el treball infantil.

En aquest sentit, van ressaltar els perills d'un fenomen que és relativament nou, anomenat "sharenting", que consisteix en documentar diàriament el dia a dia dels fillets a les xarxes socials. El grup va mostrar la seva preocupació davant aquesta moda tan estesa, que afecta a la privacitat i la integritat de la vida familiar: "Per què les persones som capaces d'atemptar contra el dret a la intimitat, a la seva pròpia imatge i a la dignitat dels nens i nenes?". També van destacar que alguns pares aprofiten aquesta exposició a les xarxes per obtenir un

rendiment econòmic, exhibint una infància perfecta i materialista. És fonamental recuperar la moral i els valors ètics per protegir els drets dels infants. Aquesta reflexió els va portar a "pensar en les escenes que ens presenten els evangelistes sobre la vida de Jesús infant. Ha de néixer en una cova, per lilit té una menjadora perquè els seus pares no han tingut lloc a l'hostal (Lc 2, 1-7). La història s'està repetint en les pasteres que arriben al nostre país i als camps de refugiats". Jesús i els seus pares també van ser immigrants, no ho oblidem. Des del Bisbat valoram la gran capacitat de reflexió d'aquest grup, abordant tot tipus de qüestions i problemes socials sempre sota la mirada de Jesús i l'Evangelí.

Katia Moll Barceló, nova directora de la Capella Davídica

Aquest diumenge la Capella Davídica participarà a la missa de Sant Antoni i ho farà en un marc diferent al que estava acostumada. Les mesures sanitàries obliguen a cantar amb mascareta, reduir el nombre de cantaires i mantenir la distància de seguretat. Però aquest no és l'únic canvi. Des del passat mes de setembre, Kàtia Moll, titulada en direcció coral i pedagogia musical, ha assumit la direcció, agafant el relleu d'Isabel Juaneda després d'uns quants anys al capdavant d'aquesta entitat i d'haver realitzat un magnífic treball. Comença una nova etapa marcada per la covid-19 però que mira cap al futur amb il·lusió i nous propòsits. Un d'ells, la creació de l'escola coral, un projecte iniciat el curs passat a través del cor infantil i cor jove. Però no és l'únic. Hi ha altres projectes d'àmbit formatiu, social i cultural que queden a

l'espera de prendre forma i poder-los dur a terme una volta es torni a la normalitat. Mentre tot açò no sigui possible, la Capella Davídica seguirà assajant i gaudint de cantar encara que sigui en petits grups i adaptant-se a uns moments de canvis continus.

